



Euroopa Liidu  
struktuuritoetus



Eesti tuleviku heaks

---

# ESF andmekorje korraldus

---

Audit nr JKS-1-2015

Auditi aruanne

01.04.2016



**RAHANDUSMINISTEERIUM**

Auditi lõpparuanne edastatakse:

Pr Kaie Koskaru-Nelk, Rahandusministeerium (Korraldusasutus);

## LÜHIÜLEVAADE

Auditi eesmärk oli **on anda hinnang korraldusasutuse juhtimis- ja kontrollisüsteemide (edaspidi JKS) tõhususele Euroopa Sotsiaalfondi (edaspidi ESF) andmekorje tagamisel** struktuuritoetuse rakendamisperioodil 2014-2020.

Hinnangu andmisel ESF andmekorje JKS-ile tuginesid Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna (edaspidi FKO) audiitorid toimingute käigus kogutud tõendusmaterjalidele ja auditi tulemusena tehtud tähelepanekutele.

Piirangud auditi läbiviimisel (kui esines):

- auditis ei saanud vaadata kogu ESF andmekorje korralduse toimimist, kuna reaalselt esitatakse Rahandusministeeriumile Statistikaameti poolt esimesed aruanded 1.märtsiks 2016. a ja esimene seirearuanne, mis sisaldab ESF andmekorje tulemusi, koostatakse Euroopa Komisjonile 31. maiks 2016.a. Alles seejärel saaks anda hinnangu kogu süsteemi toimimisele.

### KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemusena jõudsid audiitorid järeldusele, et korraldusasutuse JKS ESF andmekorje korraldamisel toimib (kategooria I). Samas võiks ESF andmekorje keskkond olla kasutajasõbralikum ning võimaldada osalejatel ise meetmesse elektrooniliselt registreerida ja sisestada andmekorjeks nõutud andmeid.

Põhinõuetele antud hinnang lähtuvalt auditi ulatusest on toodud aruande B-osas, antud hinnangute koondtabel on toodud aruande lisas 1. Lisaks on aruande B-osas toodud auditi tulemusena tehtud täiendav soovitus korraldusasutusele.

Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi STS) § 11 lõike 3 alusel on auditeeriva asutuse ülesannete täitmiseks auditeerival asutusel õigus auditeerida korraldusasutust. Korraldusasutus peab võimaldama auditi tegemist ning osutama selleks igakülgset abi. Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad korraldusasutuse JKS-i korrektselt ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad auditi eesmärgis toodud hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

Audit on läbi viidud vastavuses rahvusvaheliste siseauditeerimise kutsetegevuse standarditega.

Auditi lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Auditi töörühm tänab Rahandusministeeriumi töötajaid ja teisi auditi käigus külastatud asutusi meeldiva koostöö ja osutatud abi eest auditi läbiviimisel.

### Kinnitame lõpparuande 15 leheküljel

**Auditi eest vastutav isik:**

(allkirjastatud digitaalselt)

Kai Paalberg

Finantskontrolli osakonna  
I auditi talituse juhataja

**Auditi juht:**

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristjan Paas

Finantskontrolli osakonna  
I auditi talituse audiitor

## SISUKORD

---

LÜHIÜLEVADE .....	2
SISUKORD .....	3
<b>A - OSA</b> .....	<b>4</b>
1. KOKKUVÕTE AUDITI LÄBIVIIMISEST .....	4
2. TAUSTINFO .....	5
<b>B-OSA</b> .....	<b>8</b>
TÄHELEPANEKUD .....	8
<i>Täiendav soovitus – ESF andmekorjel puudub võimalus otse automaatselt andmeid süsteemi sisestada .....</i>	<i>8</i>
LISA 1 – KOONDHINNANG AUDITEERITAVA ASUTUSE JKS-ILE .....	10
LISA 2 – LÄBIVIIDUD INTERVJUUD .....	11
LISA 3 – AUDIITORITE HINNANG RISKIDE REALISEERUMISELE / REALISEERUMISE TÕENÄOSUSELE .....	12
LISA 4 – ESF ANDMEKORJE KÄIGUS KOGUTAVAD INDIKAATORID .....	14

## A - OSA

### 1. Kokkuvõte auditi läbiviimisest

---

STS-i § 9 lõike 2 ja FKO 2015. aasta tööplaani kohaselt viis FKO läbi JKS auditi Rahandusministeeriumis kui korraldusasutuses.

Audit toimus ajavahemikul 01.12.2015. a kuni 30.03.2016. a, auditi töörühma kuulus FKO I auditi talituse audiitor Kristjan Paas (auditi juht). Auditi eest vastutav isik on FKO I auditi talituse juhataja Kai Paalberg.

Auditi tulemusena annab FKO hinnangu ESF andmekorje korralduse tõhususele struktuuritoetuse rakendamisel perioodil 2014-2020. Hinnangu andmiseks analüüsiti ning testiti lähtuvalt auditi ulatusest ESF andmekorje korralduse vastavust põhinõudele<sup>1</sup> nr 6: finantsandmete ja näitajate raamatupidamise, salvestamise, edastamise, seire ja aruandluse elektroonilised andmesüsteemid.

Põhinõude 6 hindamiskriteeriumid on:

6.1 Välja on töötatud IT-süsteem, mis võimaldab saada Euroopa Komisjoni määruse 480/2014 lisas III nõutud usaldusväärset ja asjakohast informatsiooni, sh andmed seirekomisjonile programmi indikaatorite, eesmärkide saavutamise jne kohta nagu nõutud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1303/2013 artiklis 125(2)(a), ESF-ist finantseeritud tegevuste puhul ka informatsiooni üksikute osalejate lõikes ja vajadusel osalejate soo alusel;

6.2 Olemas on piisavad protseduurid andmete koondamiseks järgmistel eesmärkidel:

- hindamiste ja auditite läbiviimiseks;
- EK-le esitatavate väljamaksetaotluste, kulude aruandluse, programmi aruandluse, aastakokkuvõtete jne koostamiseks.

Auditi läbiviimisel tuginevi muuhulgas järgmistele dokumentidele:

- Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seadus;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1304/2013;
- Euroopa Komisjoni juhend „Practical guidance on data collection ja validation“;
- Euroopa Komisjoni juhend „Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy“;
- Euroopa Sotsiaalfondi tegevustes osalejate andmekorje juhend perioodi 2014-2020 struktuuritoetusi rakendatavatele asutustele;
- Rahandusministeeriumi juhend „Euroopa Sotsiaalfondi tegevustes osalejate andmekorje Statistikaametis perioodil 2014-2015“.

---

<sup>1</sup> Põhinõuded ja hindamiskriteeriumid tuginevad EK määrusele 480/2014 ning EK poolt välja töötatud juhendmaterjalile „Guidance for the Commission And Member States on a common methodology for the assessment of management and control systems in the Member States“ (EGESIF\_14-0010 18/12/2014).

Auditi eesmärgi saavutamiseks viisid audiitorid läbi järgmisi auditi toiminguid:

- intervjueriti suuremate rakendusasutuste, rakendusüksuste ja toetuse saajate esindajaid, et kaardistada nende probleemid ESF andmekorje korraldamisel (vaata lisa 2);
- kaardistati kõik tegevused, mis kuuluvad ESF andmekorje alla ning vaadati üle nende sisu defineerimine;
- hinnati aruande vormis ESF andmekorje osas nõutavaid välju ja nende väljade täitmiseks planeeritud arvutusi/andmete kasutamist;
- intervjueriti suurimaid hindamiste läbiviijaid (Praxis, RAKE), et välja selgitada ESF andmekorje käigus kogutud andmete kasutatavus hindamiste läbi viimisel.

Kokkuvõtte audiitorite hinnangutest auditi planeerimisel määratletud riskide realiseerumisele ja testimisel aluseks olnud küsimustele on toodud aruande lisa 3.

Auditi läbiviimisel lähtuti FKO väljatöötatud „Perioodi 2014-2020 JKS auditi käsiraamatus“ sätestatud metoodikast.

## 2. Taustinfo

---

Eesti riik peab tagama struktuuritoetuse nõuetekohase rakendamise ja sihipärase kasutamise, rakendades tõhusaid juhtimis- ja kontrollisüsteeme. Auditeerival asutusel on kohustus auditeerida toetuse andmise ja kasutamisega seotud subjektide JKS-ide tõhusust<sup>2</sup>.

Perioodil 2014–2020 on ESF eelarve 80 miljardit eurot. Eestile on sellest eraldatud 586,9 miljonit eurot, millele lisandub Eesti riigi poolne kaasfinantseerimine summas 102,5 miljonit eurot. Vahendite kasutamise edukust ei peaks mõõtma ainult selles, kui suur osa eelarvest ära suudetakse kasutada, vaid tuleks vaadata ka saavutatavaid tulemusi. Selleks, et raha kasutamise kohta aru anda, sh tulemusi üldistada, on välja töötatud ühised väljundnäitajad ja ühised tulemusnäitajad, mille kogumine on kõikidele liikmesriikidele kohustuslik. Selleks, et neid näitajaid oleks võimalik võrrelda ning saavutatud tulemusi üldistada, peavad need olema kogutud samadel alustel kõikides liikmesriikides. Lisaks Euroopa Liidu tasandile võiksid andmed olla ka Eesti-siseselt poliitikakujundajate jaoks väärtuslikud ning võimaldama toetusmeetmete tulemuslikkust oluliselt paremini hinnata.

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1304/2013<sup>3</sup> lisa 1 kehtestatud loetelule, mille täpsustamiseks on välja antud juhised<sup>4</sup>, on Eesti riigil kohustus koguda ESFist rahastatavate tegevuste korral osalejate detailseid sh ka delikaatseid isikuandmeid. Andmete kogumise nõue on kehtestatud Euroopa Liidu tasandi õigusaktidega selleks, et teha järeldusi ESF meetmete rakendamise ja tulemuslikkuse kohta. Kokku tuleks ESF andmekorje käigus koguda andmeid 28 indikaatori kohta, millele lisandub Euroopa Regionaalarengufondist (edaspidi ERF) abi saanud ettevõtete kohta kogutavad andmed 4 indikaatori kohta (täpsem kogutavate indikaatorite loetelu on toodud lisa 4). ESF andmekorjes kogutavatest indikaatoritest 19 puudutavad osaleja staatust projektiga liitumisel ning 9 puudutavad isiku staatust peale projektist väljumist. ERF andmekorje käigus kogutakse andmeid rahalist toetust saanud ettevõtete arvu ning vanuse kohta (alla 3 aasta vanused ettevõtted lähevad kirja uute ettevõtetenä).

Eesti on üks kolmest EL liikmesriigist (teised on Rootsi ja Holland), kus ESF andmekorjet on otsustatud teha registripõhiselt ehk siis enamik andmeid on kavas koguda Statistikaameti toel riiklikest registritest. ESF meetmes

---

<sup>2</sup> Vabariigi Valitsuse 7. augusti 2014. a määruse nr 127 "Perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse andmise ja kasutamise auditeerimine" § 3.

<sup>3</sup> Kättesaadav aadressil: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ.L:2013:347:0470:0486:ET:PDF>

<sup>4</sup> Kättesaadav aadressil: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7884&langId=en>,  
<http://ec.europa.eu/sfc/en/system/files/ged/Annex%20D%20%E2%80%93%20Practical%20guidance%20on%20data%20collection%20and%20validation.pdf>

osaleja täita oleks üksnes eesnimi, perekonnanimi, isikukood, elukohta omavalitsusüksus ja e-mail (vajadusel ka telefon). Lisaks, kui on tegemist töötuga, küsitakse eraldi andmeid tema tööturu staatuse kohta tegevusse sisenemisel ja peale tegevusest lahkumist (4 nädala jooksul). Eraldi saadab veel Statistikaamet e-kirja teel töötutele küsimustiku pärast tegevusest väljumist, kus soovib teada, kas isik on asunud õppima mitteformaalses õppes, kuna selle kohta ei koguta andmeid riiklikes registrites.

Toetuse saaja peab esitama projekti numbri SFOS-is, tegevuse nime ja järjekorra numbri, tegevuse kestvuse, algus- ja lõpukuupäeva, andmed osaleja katkestamise kohta ning selle kohta, kas tegevusest lahkuja sai kvalifikatsiooni tänu meetmes osalemisele. Ülejäänud andmed peaks Statistikaamet saama riiklikest registritest (12 erinevat registrit) ja puudutavad osaleja sotsiaalset ning majanduslikku olukorda, tööturu staatust tegevusega liitumisel, tegevusest lahkumisel (4 nädala jooksul) ja 6 kuu möödumisel. Laiendatud andmekorjet on kavas kohaldada pagulaste kohta, kelle puhul on põhjust arvata, et nende kohta pole riiklikes registrites piisavalt infot.

Lisaks sellele saadab Statistikaamet 6 kuud peale tegevusest lahkumist isikutele e-maili teel küsimustiku, kus uurib isiku tööturu seisundi paranemist. Küsimustikku ei saadeta nendele, kelle puhul on juba registritest võimalik järeldada, et nende tööturu seisund pole paranenud ehk nad on jätkuvalt töötud või siis kelle puhul on võimalik registritest järeldada, et nad on tööle saanud. Teiste puhul uuritakse küsimustikus, kas nad on liikunud ajutiselt töölt alalisele, kas nende palk on tõusnud või kas nad on saanud ametikõrgendust. Osade meetmete puhul on ankeetides täiendavad küsimused, kus soovitakse täiendavat infot näiteks teenuse kasulikkuse kohta.

ESFi andmekorje alla kuuluvad kõik need osalejad, kelle tegevustes osalemise maht ühe projekti raames ületab 32 akadeemilist kontakttundi. Kõik need osalejad, kelle tegevuste koondmaht on 32 akadeemilist kontakttundi või jääb alla 32 akadeemilise kontakttundi, arvatakse lõpuks koondandmetest välja ja nende kohta ei esitata andmeid Euroopa Komisjonile. Need 32 kontakttundi ei pea kogunema ühekordse tegevuse käigus, vaid võivad koguneda kogu projekti vältel. Näiteks kui isik osaleb täienduskoolitusel mitmel aastal ühe meetme raames, siis läheb ta ESF andmekorjesse hetkest, mil ta ületab 32 kontakttundi piiri. Juhul, kui tegevuse alguses on teada, et isikul pole võimalik konkreetse meetme raames koguda kokku 32 kontakttundi, siis tema osas pole vaja detailset ESF andmekorjet kohaldada ja piisab lihtsalt tema osalemise fikseerimisest.

ESF andmekorje eest vastutab toetuse saaja, kes peab korra kvartalis esitama nende poolt kogutud andmed rakendusüksusele. Rakendusüksus koondab kogutud andmed exceli tabelisse ning esitab need Statistikaametile. Statistikaamet omakorda lisab kord aastas nendele andmetele riiklikest registritest koondatud andmed ning koostab koondtabelid ja samuti kokkuvõtte meetme tulemuste kohta iga meetme osas eraldi. Koondtabelid (2A ja 4A)<sup>5</sup> esitatakse korraldusasutusele, kes vaatab need üle ning esitab Euroopa Komisjonile iga-aastase rakendusaruande osana.

Olulisemad kuupäevad seoses ESF andmekorjega on järgmised:

- toetuse saaja edastab osalejate andmed RÜle kvartali lõpu seisuga **kvartalile järgneva teise nädala lõpuks** (juuni lõpu seisuga andmed võib edastada nelja nädala jooksul);
- RÜ koondab vajadusel tabelid ning edastab Statistikaametile vastavalt toetuse saajalt laekumisele (st sagedusega **kord kvartalis** projekti kohta, hiljemalt **kvartalile järgneva kuu lõpuks**, juuni andmed hiljemalt augusti teise nädala lõpuks) elektroonilise andmeedastuskanali eSTAT kaudu;

---

<sup>5</sup> Aruande vormid on ette antud Komisjoni rakendusmääruses (EL) 2015/207, 20. jaanuar 2015, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R0207&from=EN>

- Statistikaamet edastab RÜ/KA-le projektipõhised isikustamata andmed (1 osaleja = 1 rida, osalejatele antud eraldi kood, mille alusel on vajadusel võimalik isikut tuvastada) – **kord aastas 1. märtsiks** eelmisel aastal lõppenud projektide kohta, mille viimasest tegevusest on möödunud 9 kuud<sup>6</sup> (RÜ lisab projekti lõpliku ESF indikaatorite seisu lisana SFOSis projekti juurde) või vastavalt kokkuleppele RÜ-ga muul ajal (sisendina hindamistesse, projektiauditisse);
- tegevuste koondandmed (1 tegevus = 1 rida, osaleja unikaalne tegevuse tasandil, kõik kogutud näitajad) aastate lõikes, meeste ja naiste kohta (sisend rakenduskava indikaatorite täitmiseks) ja projekti tasandi koondandmed (1 projekt = 1 rida, 1 osaleja ühes projektis 1 kord, kõik kogutud näitajad) aastate lõikes, meeste ja naiste kohta (selle alusel võimalik RÜ-l kontrollida EK aruande andmeid) esitab SA KA-le 1 kord aastas, **1. märtsiks** 31. detsembri seisuga;
- Statistikaamet esitab KA-le EK seire aastaaruande vormidele vastavad tabelid – 1 kord aastas **1. märtsiks**. Kuna andmed eelmisel aastal osalenute puude olemasolu kohta laekuvad märtsis, esitab Statistikaamet lõpliku versiooni (st uuendatud info puude olemasolu kohta) hiljemalt **1. aprilliks** Rahandusministeeriumi kontaktisikule.
- liikmesriik esitab **31. maiks** 2016. a ja iga järgneva aasta samaks kuupäevaks kuni 2023. aastani (kaasa arvatud) EK-le iga-aastase rakendusaruande vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1303/2013 artikli 50 lõikele 1. 2016. aastal esitatud aruanne hõlmab majandusaastaid 2014 ja 2015 ning ajavahemikku kulu abikõlblikkuse alguskuupäevast kuni 31. detsembrini 2013. a. 2017. ja 2019. aastal esitatavate aruannete puhul on tähtpäev **30. juuni**<sup>7</sup>.

Euroopa Komisjon saab kokkuvõtvad tabelid (2A ja 4A) investeerimisprioriteetide lõikes isikustamata kujul ehk siis ei ole võimalik omavahel kokku viia sisendandmeid ja väljundandmeid. Tabel 2A kajastab seda, mis on saanud ESF toetust saanud isikutest peale tegevusest väljumist ning seda mitte meetme, vaid investeerimisprioriteetide lõikes. See tabel on nn „elav“, sest seal võivad muutuda ka varasemate aastate andmed igal aastal, kuna isikute tööturustaatus on pidevas muutuses. Tabel 4A sisaldab andmeid ESF-ist rahastatud tegevustesse sisenenud isikute sotsiaalmajandusliku seisundi kohta. See tabel peaks olema „lukustatud“ ehk seal ei saa varasemate perioodide andmed muutuda, kuna sisenemise aasta on konkreetselt fikseeritav.

Projektipõhiseid isikustamata andmeid on andmete konfidentsiaalsusreeglitest tulenevalt võimalik rakendusüksustel kasutada Statistikaameti turvalistel töökohtadel ning kaugpäringu teenuse kaudu. Kaugpäringu teenus võimaldab Eesti Pangal, teadus- ja arendusasutustel ning valitsusasutustel konfidentsiaalsete andmete kasutamist statistiliste analüüside tegemiseks selliselt, et on välistatud kasutaja otsene ligipääs. Seetõttu on projektipõhised isikustamata andmed (1 osaleja = 1 rida, osalejatele antud eraldi kood, mille alusel on vajadusel võimalik isikut tuvastada) kättesaadavad märtsis eelmisel aastal lõppenud projektide kohta.

---

<sup>6</sup> 9 kuud on kokku lepitud arvestusega, et 6 kuu möödumisest ühe kuu jooksul avab Statistikaamet küsitlusvooru, vastamiseks peab ka aega jääma ning andmete töötlemiseks/ esitamiseks.

<sup>7</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikkel 111.

## B-OSA

### TÄHELEPANEKUD

---

**Põhinõue 6 - Finantsandmete ja näitajate raamatupidamise, salvestamise, edastamise, seire ja aruandluse elektroonilised andmesüsteemid.**

Auditi ulatusse kuulunud põhinõude 6 hindamise tulemusena tuvastasid audiitorid mõningaid struktuuriotetuse eesmärgipärasest rakendamist ohustavaid riske, kuid võttes arvesse auditeeritava juhtkonna poolt rakendatud meetmeid riskide maandamiseks, hindasid audiitorid tuvastatud riske aktsepteeritavaks. Auditi toimingute tulemusena auditeeritavatele **tähelepanekuid ei tehtud**.

Auditi toimingute raames teostatud testimiste tulemusena tuvastati mõningaid puuduseid, mille osas toovad audiitorid välja ühe täiendava soovitus:

#### **Täiendav soovitus – ESF andmekorjel puudub võimalus otse automaatselt andmeid süsteemi sisestada**

---

ESF andmekorje eest vastutab toetuse saaja, kes peab koguma andmed projektis osalejate kohta ning lisama sinna omapoolsed andmed projekti nimetuse, projekti algus- ja lõppkuupäeva, kestvuse ning isiku projektis osalemise katkestamise korral ka informatsiooni katkestamise kohta. See, kuidas toetuse saaja need andmed kogub on jäetud nende enda otsustada, kuid edastama peavad nad need andmed exceli tabeli kujul kord kvartalis rakendusüksusele, kes omakorda kontrollib andmed üle ning vajadusel laseb toetuse saajal neid andmeid korrigeerida. Seejärel edastab rakendusüksus andmed Statistikaametile, kus toimub andmete täiendav kontroll.

Selline süsteem ei võimalda projektis osalejal ise oma andmeid süsteemi sisestada ja nende õigsust digiallkirjaga kinnitada. Samuti puuduvad andmete exceli tabelis automaatsed kontrollid, mis aitaksid kohe andmete sisestamisel vajadusel andmeid korrigeerida. Hilisemal vea avastamisel on juba tunduvalt keerulisem neid andmeid tagantjärele korrigeerida ning sellega kaasneb täiendav halduskoormus. Arvestades, et ESF andmekorje alla kuulub ligi 275 000 isikut, kes osalevad ESF-i poolt toetatud tegevustes, oleks otstarbekas süsteemi võimalikult automatiseerida, et vähendada tegevusega kaasnevat halduskoormust ning inimlike vigade esinemise võimalust.

#### **Risk:**

Hetkel väljatöötatud ESF andmekorje korraldus on ressursimahukas ja eeldab toetuse saajalt käsitsi andmete sisestamist exceli tabelisse. Selline süsteem suurendab inimliku vea ohtu ja raskendab andmete korrigeerimist peale vea avastamist, kuna meetmes osalejaga võib olla keeruline saada kontakti peale meetmest väljumist.

#### **Soovitus:**

Välja töötada infotehnoloogiline lahendus, mis võimaldaks ESF meetmetes osalevatel isikutel ise ID kaardi abil registreerida ennast meetme tegevustele ning seeläbi edastada ka ESF andmekorjeks vajalikud andmed. Samuti võiks infotehnoloogiline lahendus võimaldada toetuse saajal sisestada andmed otse ESF andmekorje keskkonda ning vältida eraldi exceli tabelite täitmist. Selline lahendus vähendaks ESF andmekorjega kaasnevat halduskoormust ning aitaks vältida inimlike vigade esinemise tõenäosust.



**Auditeeritava kommentaar:**

EK poolt on seatud kohustus tagada ESF andmekorje, Eesti on kahe teise liikmesriigiga süsteemi sarnasele automaatsuse tasandile viinud, oleme teistega võrreldes eesrindlikult korraldanud andmekorje nii ressursisäästlikult kui see on võimalik.

Infosüsteemi arendamine ei taga vigade vältimist, sest infosüsteemi sisestab toetuse saaja, osaleja ise ei saaks nangunii andmeid sisestada (töötute ja veel mõnede sihtgruppide puhul ei oleks see mõeldav), vähendab küll natuke RÜ töökoormust, kuid on suure tõenäosusega üsna kulukas.

**Audiitori täiendav kommentaar:**

Nõustume selles osas, et Eesti on olnud eesrindlik oma ESF andmekorje korralduses ning registripõhine andmekorje kindlasti vähendab asutuste administratiivset koormust, kuid see ei tähenda, et juba head süsteemi ei saaks veelgi paremaks muuta. Jääme endiselt seisukohale, et võiks välja töötada infotehnoloogiline lahendus, mis võimaldaks ESF meetmetes osalevatel isikutel ise ID-kaardi abil registreerida ennast meetme tegevustele ning seeläbi edastada ka ESF andmekorjeks vajalikud andmed. Teie poolt toodud näide töötute võimetusest ennast elektrooniliselt registreerida ei ole meie hinnangul asjakohane, kuna töötute andmed tulevad paljuski automaatselt töötukassa andmebaasidest (kui tegemist on registreeritud töötutega) ning seega pole nende jaoks tööpoolest sellist lahendust vaja. Suurima hulga ESF andmekorje alla kuuluvatest isikutest moodustavad meetme 1.6.2. „Täiskasvanutele kvaliteetse ja asjakohase täienduskoolituse ja ümberõppe pakkumine kutse- ja erialase kvalifikatsiooni tõstmiseks ning elukestva õppe võtmepädevuste parandamiseks“ raames toetust saavad isikud (86 500 inimest). Ka moodustavad õpetajad märkimisväärse osas ESF andmekorje alla kuuluvatest isikutest (ca 28 000). Meie hinnangul võiksid need sihtrühmad vähemalt omada võimalust ennast elektrooniliselt kursustele registreerida.

**LISA 1 – Koondhinnang auditeeritava asutuse JKS-ile**

---

Põhinõue	Kategooria I	Kategooria II	Kategooria III	Kategooria IV
<b>Põhinõue 6.</b> Usaldusväärne seire, hindamise, finantsaruandluse, kontrolli ja auditi IT-süsteem andmete kogumiseks, salvestamiseks ja säilitamiseks	X			

## LISA 2 – Läbiviidud intervjuud

Organisatsioon	Ametikoht	Nimi
Sotsiaalministeerium	Välisvahendite osakonna struktuurivahendite juht	Merlin Tatrik
	Välisvahendite osakonna peaspetsialist	Janar Kriiska
Rahandusministeerium	Riigieelarve osakonna nõunik	Karin Reiska
	Riigieelarve osakonna peaspetsialist	Miryam Vahtra
	Riigieelarve osakonna juhataja asetäitja	Külli Kraner
Statistikaamet	Metoodika ja analüüsi osakonna juhataja	Kaja Sõstra
	Metoodika ja analüüsi osakonna peanalüütik	Anu Tõnurist
SA Innove	Tööelu keskuse juhataja	Ülle Luide
	Elukestva õppe keskuse juhataja	Maarja Parve
	Tööelukeskuse infospetsialist	Kaili Taalman
Töötukassa	Juhatuse liige	Pille Liimal
	Auditinõunik	Tarmo Hellat
	Analüüsiosakonna juhataja	Anne Lauringson
	Teenuste osakonna juhataja asetäitja	Mari Väli
Haridus- ja Teadusministeerium	Tõukefondide osakonna peaekspert	Meelis Aunap
Praxis	Vanemanalüütik	Andres Võrk
Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskus	Projektijuht- analüütik	Uku Varblane
	Analüütik	Marek Sammul

### LISA 3 – Audiitorite hinnang riskide realiseerumisele / realiseerumise tõenäosusele

Audiiti planeerimisel välja toodud riskid	Audiitorite hinnang riski realiseerumisele / selle realiseerumise tõenäosusele
<p><b>Tehnilise lahenduse töökindlus.</b> Kas eSTAT süsteem töötab ja rahuldab osapoolte vajadusi? Kas see on osapooltele kättesaadav ja lihtsalt hallatav? Milline on KA varuplaan, kui eSTAT reaalselt registritest kõiki nõutud andmeid ei saa (andmeid nt ei ole või registrid keelduvad neid esitamast (kohati on probleem registritest õigeaegselt andmete kättesaamisega)?</p>	<p><b>Risk ei ole veel realiseerunud / Riski realiseerumise tõenäosus madal</b></p> <p>Süsteemi lõplikku töökindlust on vara hinnata, sest reaalselt tehakse päring registritest esimest korda alles 1.märtsil 2016. aastal. Seega pole võimalik veel öelda, kas kogu tehniline lahendus töötab. Küll on järgi proovitud nii osalejate andmete sisestamine ja tagasiside küsimustikke väljasaatmine ja kokku kogumine. Need süsteemid toimusid. Varuplaani välja töötamisega korraldusasutus tegelenud pole, kuna puudub selle jaoks vajadus. Kui süsteem ei käivitu kavandatud kujul, siis on võimalik andmeid koguda paberankeedi kujul, nagu seda teevad enamik riike. Registripõhine andmekorje on lisaks Eestile veel Hollandis ja Rootsis.</p>
<p>Kuivõrd selge on tegevuste jaotus kõikide osapoolte jaoks, mille puhul isikustatud andmekorjet tehakse ja mille puhul mitte;</p>	<p><b>Riski realiseerumise tõenäosus madal</b></p> <p>ESF andmekorje ulatuse tabelis on ESF andmekorje alla kuuluvaks loetud ühel juhul sihtrühm (tugiteenuse pakkujad vanglast vabanenutule), kes tegelikult ESF andmekorje alla ei kuulu ja kelle osas pole ka andmekorjet teostatud.</p>
<p>Andmekorje ja ankeet: kuivõrd hästi on lingitavad erinevad andmebaasid ja mis saab juhtudel, kui ankeet ja andmebaas on omavahel vastuolus;</p>	<p><b>Risk ei ole veel realiseerunud / Riski realiseerumise tõenäosus madal</b></p> <p>Statistikaametil on olemas kogemus erinevate andmebaaside linkimisel ning ka järgmine rahvaloendus saab olema registripõhine. Seega ei tohiks nendega probleeme tulla. Need juhtumid, kus registriandmed ja ankeedi andmed omavahel on vastuolus, on läbi mängitud ja vastavad juhised on kirja pandud.</p>
<p>ESF andmekorje käigus e-maili teel 6 kuu möödudes tegevusest väljunud isikute seas läbiviidavate küsitlustele vastamine on väga madal ja sealt ei saa usaldusväärset tagasisidet</p>	<p><b>Risk on realiseerunud / Riski realiseerumise tõenäosus on kõrge</b></p> <p>Senine kogemus näitab, et vastamisprotsent on madal, kuid need on alles väga väikeste mahtude pealt välja tulnud ja seega ei saa selle põhjal järeldusi teha. Statistikaameti sõnul on selliste küsitluste vastamisprotsent 30%, kuid senini</p>

	on see protsent ESF tagasiside puhul jäänud madalamaks.
Esitatakse teadlikult valeandmeid;	<p><b>Risk ei ole veel realiseerunud / Riski realiseerumise tõenäosus madal</b></p> <p>Teadlikult valeandmete esitamise risk on madal, sest neid andmevälju on vähe, mida osaleja ise esitab ning enamasti on andmed registritest üle kontrollitavad (vale isikukood või nimi peaks kontrollimisel kohe välja tulema). Valeandmete esitamise risk võib olla pagulaste puhul, kuna nende puhul pole võimalik registritest andmeid saada. Samuti võidakse valeandmeid esitada isikute teenuse tarbimise aja kohta ehk esitatakse andmeid selle kohta, et isik osales teenuse saamisel, kuid tegelikult seal ei käinud.</p>
Andmed ei võimalda tegelikult hinnata meetmete mõju;	<p><b>Risk ei ole veel realiseerunud / Riski realiseerumise tõenäosus madal</b></p> <p>Loodud ESF andmekorje süsteem ja selle raames kogutavad andmed võimaldavad läbi viia mõjuhindamisi, sh võrdlusgrupipõhiseid mõjuhindamisi, et tuvastada struktuurivahendite puhasmõju ja täita mh Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 56(3) nõuet.</p>
Statistikaametil ei ole võimalik saada registritest lõpuni usaldusväärseid andmeid leibkonna liikmete arvu kohta (inimesed ei ole oma kooselu registreerinud) ja välismaale tööle ning õppima suundunute kohta.	<p><b>Risk on osaliselt realiseerunud</b></p> <p>See probleem on olemas ning Statistikaamet on katsunud siiski mingil määral seosed luua ja leibkonna liikmeid kokku lugeda. Nii näiteks saab vaadata ühiste laste olemasolu ja ühist elupaika või ühiselt tulu deklareerimist kui ühte leibkonda kuulumist. Aga lõplikult pole probleem lahendatud.</p>

## LISA 4 – ESF andmekorje käigus kogutavad indikaatorid<sup>8</sup>

### Sisendindikaatorid

Indikaator
Töötu, sh pikaajaline töötu
Pikaajaline töötu
Mitteaktiivne
Mitteaktiivne, kes ei ole hariduses ega koolitusel
Töötav, sh FIE
Nooremad kui 25
Vanemad kui 54
Üle 54 aasta vanune, kes on töötu sh pikaajaline töötu, või mitteaktiivne, kes ei ole hariduses ega koolitusel
Alg- või põhiharidus
Üld-, kesk- või kutseharidus
Kõrgharidus
Osaleja, kes elab tööta leibkonnas
Osaleja, kes elab ülalpeetavate lastega töötavate liikmeteta leibkonnas
Osaleja, kes elab ühe täiskasvanuga leibkonnas koos ülalpeetavate lastega
Sisserändaja, teise riigi taustaga või rahvusvähemuse hulka kuuluv osaleja.
Osaleja, kellel on puue.
Muus ebasoodsas olukorras olev inimene
Kodutu või eluasemeturult tõrjutud osaleja
Maapiirkonna elanik

### Väljundindikaatorid

Indikaator
Osaleja, kes projekti alguses oli mitteaktiivne, aga kes on nüüd asunud tööd otsima
Osaleja, kes tegevusse sisenemisel ei õppinud ega osalenud kutsustel, on saanud ESF toetust ning kohe pärast programmist/projektist väljumist kas asus õppima või õpib tasemeõppes või kursustel või osaleb tööpraktikal
Osaleja, kes sai lahkudes kutsequalifikatsiooni
Osaleja, kes projekti alguses oli töötu või mitteaktiivne, aga nüüd on hõives, sh FIE
Ebasoodsas olukorras olev osaleja, kes on asunud tööd otsima, haridust või koolitust saama, omandanud

<sup>8</sup> Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus nr 1304/2013 lisa 1 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32013R1304>

kutsekvalifikatsiooni või liikus hõivesse, sh FIE-na
Osaleja, kes kuue kuu jooksul pärast programmist lahkumist on asunud tööle, sh FIE-na
Osaleja, kelle olukord tööturul on kuue kuu jooksul pärast programmist lahkumist paranenud
Vanemad, kui 54 aastased osalejad, kes kuue kuu jooksul pärast programmist lahkumist on asunud tööle, sh FIE-na
Ebasoodsas olukorras olevad osalejad, kes kuue kuu jooksul pärast programmist lahkumist on asunud tööle, sh FIE-na

**ERF indikaatorid ettevõtete kohta**

Indikaator
<i>Abi (toetust, muud rahalist abi, mitterahalist abi) saavate ettevõtete arv</i>
<i>Toetust (tagastamatut otsesest rahalist abi) saavate ettevõtete arv</i>
<i>Mitterahalist abi (nõustamine, konsultatsioon, ettevõtlusinkubaator jne) saavate ettevõtete arv</i>
<i>Uute (programmi raames loodud või projekti alguse seisuga kuni 3a vanad) abi (toetust, muud rahalist abi või mitterahalist abi) saanud ettevõtete arv</i>